

Illustration provenant de *Der groyser kundes* (Le gros blagueur), 1909. Sous la légende "Ven meshiakh vet kumen" (Quand le messie arrivera), ce dessin montre un theater imposant avec les mots "art", "musique" et "poésie" gravés en haut de ses colonnes.

Le fondateur de *Der Groyser Kundes*

Der Tunkeler (1881-1949)

Der Tunkeler est le pseudonyme de Yosef Tunkel, caricaturiste qui, ayant perdu la vue, devient écrivain et se plaît particulièrement à écrire parodies et satires.

Entre New York et Varsovie dès 1906, il fonde et devient rédacteur en chef de plusieurs journaux, en particulier Der Groyser Kundes et Der Kibitse.

Il meurt en 1949 à New York, où il est définitivement retourné en 1943, après avoir connu la fuite en Europe pendant les premières années de guerre.

L'humoriste

Si vous le voyez là, tout triste et agacé :
 Le front ridé, plissé,
 se grattant derrière l'oreille à chaque instant,
 abattu, larmoyant,
 comme si (ne plaise à Dieu) il était en deuil,
 et sa mine comme si, sans rime ni raison,
 il venait d'avalier
 deux dizaines de citrons —
 ne croyez pas pourtant
 qu'il soit (ne plaise à Dieu) souffrant
 ni que, femme malgré l'apparence,
 il attende dans la douleur sa délivrance.
 Non ! Ce qu'il fait maintenant,
 amer et transpirant,
 tout fiévreux, l'air contrit...
 Chut ! Il est en train de créer un mot d'esprit !

דער הומאָריסט

ווען איר זעט אים ווי ער זיצט אַזוי אין טרויער
 און צערייצט:
 דעם שטערן טיף צעקנייטשט
 און קראַצט זיך יעדע רגע אונטער אויער,
 עצבותדיק און זויער,
 ווי ער וואָלט, חלילה, שיבעה יעצט געזעסן
 און זיין פנים — ווי ער וואָלט אין מיטן דרינען
 אַנדערטהאַלבן טויז ציטרינען
 אויפגעגעסן —
 מיינט ניט, אַז ער איז, חלילה, ניט בקוו-הבריאות גראַדע
 און דער לעבער טוט אים וויי אַוודאי,
 אַדער ער איז גאַר אַן אישה און ער גייט אַצינד
 צו קינד —
 ניין ! דאָס זיצט
 ער איצט
 פאַרביטערט און פאַרשוויצט
 און ס'וואַרפֿט אים ווי פֿון קעלט און היץ...
 שאַ !... ער שאַפֿט אַ וויץ!

Source : Yitskhok Niborski

Communauté juive de Lituanie :

<http://www.litjews.org/Default.aspx?Element=ViewArticle&ArticleID=1051&TopicID=174&Lang=EN>